

Bank Spółdzielczy w Poniatowej

Grupa BPS

UJAWNIE NIE INFORMACJI

o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku,
funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń
oraz innych informacji podlegających obowiązkowym ujawnieniom

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	5
Informacje ogólne o banku	6
Tabela EU KM1 – najważniejsze wskaźniki	7
FUNDUSZE WŁASNE BANKU	9
ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA BANKU.....	11
Informacje ogólne	11
Minimalne wymogi kapitałowe	12
Dodatkowe wymogi kapitałowe	12
Kapitał wewnętrzny na ryzyko kredytowe	13
Wymóg wewnętrzny – przekroczenie wielkości aktywów o podwyższonych wagach ryzyka	13
Wymóg wewnętrzny – ryzyko koncentracji.....	14
Kapitał wewnętrzny na ryzyko operacyjne	14
Wymóg wewnętrzny – ryzyko operacyjne.....	15
Kapitał wewnętrzny na ryzyko rynkowe (walutowe).....	15
Wymóg wewnętrzny na ryzyko walutowe	16
Informacja o dodatkowych wymogach wewnętrznych	16
Wymóg wewnętrzny – ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej.....	16
Wymóg wewnętrzny -ryzyko płynności.....	16
Wymóg wewnętrzny na ryzyko kapitałowe.....	17
Wymóg wewnętrzny - wpływ amortyzacji instrumentów nie spełniających warunków	
określonych w art. 29 i art. 52 crr na adekwatność kapitałową.....	18
Wymóg wewnętrzny – ryzyko obniżenia wewnętrznego współczynnika kapitałowego	
.....	18
Wymóg wewnętrzny na ryzyko wyniku finansowego	18
Bufory kapitałowe.....	19
Dźwignia finansowa	19
SYSTEM ZARZĄDZANIA RYZYKIEM w BANKU.....	21
Cele i strategia w zakresie zarządzania ryzykiem.....	21
Proces zarządzania ryzykiem.....	21
Organizacja procesu zarządzania ryzykiem w banku	24
INFORMACJE JAKOŚCIOWE I ILOŚCIOWA NA TEMAT RYZYKA KREDYTOWEGO	26
Istota i cel zarządzania ryzykiem kredytowym.....	26
Polityka kredytowa i koncentracji banku	26
Definiowanie pozycji przeterminowanych i o utraconej jakości	27
Techniki ograniczania ryzyka kredytowego	27
Klasyfikacja ekspozycji kredytowych	28
Dane ilościowe w zakresie ryzyka kredytowego.....	29
INFORMACJE JAKOŚCIOWE I ILOŚCIOWE NA TEMAT RYZYKA OPERACYJNEGO zgodnie z	
Rekomendacją M KNF	30

INFORMACJA JAKOŚCIOWE I ILOŚCIOWE NA TEMAT RYZYKA WALUTOWEGO	30
INFORMACJE JAKOŚCIOWE I ILOŚCIOWE NA TEMAT RYZYKA PŁYNNOŚCI zgodnie z Rekomendacją P KNF	31
Istota i cele zarządzania ryzykiem płynności.....	31
Testy warunków skrajnych ryzyka płynności	35
Wariant wewnętrzny	35
Wariant zewnętrzny	35
Wariant mieszany	36
Testy warunków skrajnych odwrócone	36
Plany awaryjne w zakresie ryzyka płynności.....	36
INFORMACJE JAKOŚCIOWE I ILOŚCIOWE NA TEMAT RYZYKA STOPY PROCENTOWEJ W KSIĘDZE BANKOWEJ	36
POLITYKA WYNAGRADZANIA	37
UJAWNIECIE INFORMACJI NA PODSTAWIE REKOMENDACJI Z KNF	39
Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków zarządu w okresie Rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników banku w okresie rocznym.....	39
Zarządzanie konfliktem interesów	39
INFORMACJE O SPEŁNIANIU PRZEZ CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ I ZARZĄDU WYMOGÓW OKREŚLONYCH W ART.22 AA USTAWY PRAWO BANKOWE.....	42
OŚWIADCZENIE ZARZĄDU BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W PONIATOWEJ	42

WPROWADZENIE

Raport „Ujawnienie informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających obowiązkowym ujawnieniom na 31 grudnia 2024 r.”, zwanym dalej „Raportem”, przygotowany został zgodnie z art. 111a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe, zwanej dalej „Ustawą Prawo bankowe”, Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych wraz z późniejszymi zmianami, zwanym dalej „Rozporządzeniem CRR”, z uwzględnieniem aktów wykonawczych do Rozporządzenia CRR, a także Rekomendacji wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej „KNF”.

Ujawnienie informacji odbywa się zgodnie z Częścią Ósmą Rozporządzenia CRR. Zgodnie z decyzją KNF Bank Spółdzielczy w Poniatowej uznany został za małą i niezłożoną instytucję, a zatem zgodnie z art. 433b ust. 2 Rozporządzenia CRR, jako mała i niezłożona instytucja dokonuje następujących ujawnień:

- Najważniejsze wskaźniki o których mowa w art. 447 Rozporządzenia CRR;
- art. 449a – informacja na temat ryzyka ESG

Bank w zakresie ujawnianych informacji zgodnie z art. 432 Rozporządzenia CRR

- stosuje pominięcie informacji uznanych za nieistotne – informacje nieistotne to w opinii Banku informacje, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie powinno zmienić lub wpłynąć na ocenę lub decyzję użytkownika opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych
- stosuje pominięcia informacji uznanych za zastrzeżone lub poufne – Bank uznaje informacje za zastrzeżone, jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej w opinii Banku osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną. Bank uznaje informacje za poufne, jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności.

Raport przygotowany został zgodnie z „Polityką informacyjną w Banku Spółdzielczym w Poniatowej”, wprowadzoną przez Zarząd Banku i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku. Informacje zawarte w Raporcie, przygotowane zostały zgodnie z obowiązującymi przepisami na podstawie danych obejmujących okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2024 roku. Niniejszy Raport podlega publikacji na stronie internetowej Banku: www.bsponiatowa.pl

Bank informuje, że dokumenty i informacje niezawarte w niniejszym Raporcie dostępne są w Centrali Banku Spółdzielczego w Poniatowej, Poniatowa ul. 1 Maja 7B.

INFORMACJE OGÓLNE O BANKU

Zgodnie z art. 19 Rozporządzenia 2021/637 Bank informuje, że:

1. pełna nazwa Banku to: Bank Spółdzielczy w Poniatowej
2. kod LEI Banku to: 259400YT6LYA9VEZW002
3. informacje zawarte w dokumencie przygotowano na podstawie danych obejmujących okres od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. zgodnie z przepisami obowiązującymi na 31 grudnia 2024r.
4. ile nie zaznaczono inaczej, dane ilościowe pieniężne ujawnione w niniejszym Raporcie prezentowane są w mln zł., z dokładnością do czterech miejsc po przecinku, a dane ilościowe ujawniane w formie odsetka wyrażone zostały zgodnie z jednostką, z zastosowaniem minimalnej dokładności odpowiadającej czwartemu miejscu po przecinku.
5. Bank stosuje Krajowe Standardy Rachunkowości
6. Bank nie posiada jednostek zależnych i nie podlega konsolidacji dla celów księgowych ani konsolidacji ostrożnościowej – uwzględniając powyższe, dane zawarte w niniejszym Raporcie sporządzone są na podstawie danych jednostkowych.

Bank Spółdzielczy w Poniatowej z siedzibą 24-320 Poniatowa, ul. 1 Maja 7B, wpisany jest do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000086480. Bankowi nadano numer statystyczny REGON 000501529 oraz numer identyfikacji podatkowej NIP 717-000-43-25. Zgodnie ze Statutem Bank Spółdzielczy w Poniatowej prowadzi działalność na terenie województwa lubelskiego. Bank funkcjonuje w ramach zrzeszania Grupy Banku Polskiej Spółdzielczości SA w Warszawie oraz od dnia 31 grudnia 2015 roku jest członkiem Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Siedziba Banku znajduje się w Poniatowej, przy ul. 1 Maja 7B. Bank prowadzi działalność w ramach następującej struktury organizacyjnej:

1. Centrala Banku Spółdzielczego w Poniatowej, przy ul. 1 Maja 7B
2. Oddział w Wojciechowie, Wojciechów 140
3. Oddział w Kozubszczyźnie, Kozubszczyzna 79
4. Oddział w Lublinie, przy ul. Nałęczowskiej 18
5. Filia w Opolu Lubelskim, przy ul. Przemysłowej 1A
6. Punkt kasowy w Budynku Urzędu Miejskiego w Poniatowej, przy ul. Młodzieżowej 2

Bankiem zarządza 3 – osobowy Zarząd:

1. Prezes Zarządu – Anna Czarnecka
2. Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych – Waldemar Kramek
3. Wiceprezes Zarządu ds. Finansowo-Księgowych – Paweł Mirostław

Bank Spółdzielczy w Poniatojew przedstawi informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku osobom zewnętrznym w szczególności Klientom Banku oraz uczestnikom rynków finansowych z częstotliwością roczną, w terminie pokrywającym się z publikacją sprawozdań finansowych. Zebranie Przedstawicieli, na którym zatwierdzono sprawozdanie finansowe odbyło się 29 maja 2025 r.

TABELA EU KM1 – NAJWAŻNIEJSZE WSKAŹNIKI

Ilościowe dane pieniężne przedstawione w Tabeli EU KM1 (w tys. zł.)

		a	b
		31.12.2024 dany rok	31.12.2023 rok poprzedni
Dostępne fundusze własne (kwoty)			
1	Kapitał podstawowy Tier 1	46 429	36 378
2	Kapitał Tier 1	46 429	36 378
3	Łączny kapitał	47 943	37 652
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem			
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	186 198	160 468
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	24,94	22,67
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	24,94	22,67
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	25,75	23,46
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	-	-
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-	-
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	-	-
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8	8
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,50	2,50
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	-	-
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	-	-

EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	-	-
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,50	2,50
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,50	10,50
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	16,94	14,67
Wskaźnik dźwigni			
13	Miara ekspozycji całkowitej	413 841	368 267
14	Wskaźnik dźwigni (%)	11,22	9,88
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	0	0
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0	0
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3	3
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	0	0
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3	3
Wskaźnik pokrycia wpływów netto			
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	205 713	175 986
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	63 089	53 599
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	3 671	3 850
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	59 418	49 749
17	Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	346,22	353,74
Wskaźnik stabilnego finansowania netto			
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	359 171	312 383
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	175 294	152 269
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	204,90	205,15

FUNDUSZE WŁASNE BANKU

Fundusze własne Banku zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 PE i Rady (UE) oznaczają sumę następujących elementów:

- a. kapitału Tier I,
- b. kapitału Tier II.

Kapitał Tier I Banku to suma kapitału podstawowego Tier I (CET 1) i kapitału dodatkowego Tier I

1. Kapitał podstawowy Tier I (CET I) składa się z następujących pozycji z zastosowaniem wyłączeń, korekt i opcji alternatywnych o których mowa w Rozporządzeniu UE:

- 1) Funduszu udziałowego;
- 2) Funduszu zasobowego;
- 3) Kapitału rezerwowego;
- 4) funduszu ogólnego ryzyka bankowego.
- 5) skumulowanych innych całkowitych dochodów;
- 6) niezrealizowanych zysków i strat z tytułu posiadanych aktywów lub zobowiązań wycenianych do wartości godziwej;

Do kapitału podstawowego Tier I Bank może włączyć zyski z bieżącego okresu lub zyski roczne przed podjęciem formalnej decyzji potwierdzającej ostateczny wynik finansowy w danym roku wyłącznie po spełnieniu następujących warunków:

- a) zyski te zostały zweryfikowane przez niezależne od Banku osoby odpowiedzialne za badanie sprawozdań finansowych;
- b) bank wykazał w sposób zadawalający właściwy organ, że kwota tych zysków została pomniejszona o wszelkie możliwe do przewidzenia obciążenia lub dywidendy;
- c) uzyskania zezwolenia od Komisji Nadzoru Finansowego.

2. Odliczenia do pozycji kapitału podstawowego Tier I, w tym:

- 1) straty za bieżący rok obrotowy,
- 2) wartości niematerialne i prawne,
- 3) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności,
- 4) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności i wynikające z różnic przejściowych, jeżeli ich wartość przekracza określone limity,
- 5) posiadane własne instrumenty kapitałowe,
- 6) udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązania kapitałowe,
- 7) udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji w te podmioty,

- 8) udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji w te podmioty i wartość tych udziałów przekracza określone limity,
 - 9) kwotę ekspozycji znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym oraz pozycji sekurytyzacyjnych, jeżeli ich wartość przekracza ustalone limity (alternatywnie wobec kwoty tych ekspozycji może zostać zastosowana waga ryzyka 1 250 %),
 - 10) kwota niedoboru pokrycia ekspozycji nieobsługiwanych.
- 3. Kapitał dodatkowy Tier I (AT1) składa się z następujących elementów:**
- 1) instrumenty kapitałowe nie spełniające warunków określonych dla instrumentów kapitału podstawowego Tier I lub Tier II;
 - 2) odliczenia do pozycji kapitału dodatkowego Tier I, w tym:
 - a) udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązania kapitałowe,
 - b) udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji w te podmioty,
 - c) udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji w te podmioty i wartość tych udziałów przekracza określone limity.
- 4. Kapitał Tier II składa się z następujących elementów:**
- 1) instrumenty kapitałowe nie spełniające warunków określonych dla instrumentów kapitału Tier I oraz pożyczki podporządkowane;
 - 2) korekty z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego przed skutkami podatkowymi w wysokości do maksymalnie 1,25 % kwot ekspozycji ważonych ryzykiem;
 - 3) odliczenia do pozycji kapitału Tier II, w tym:
 - a) udziały kapitałowe w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązania kapitałowe,
 - b) udziały kapitałowe w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji w te podmioty,
 - c) udziały kapitałowe w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji w te podmioty i wartość tych udziałów przekracza określone limity.
- 5. Odliczenia do pozycji kapitału Tier II, w tym:**
- 1) udziały kapitałowe w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązania kapitałowe,

- 2) udziały kapitałowe w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji w te podmioty,
- 3) udziały kapitałowe w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji w te podmioty i wartość tych udziałów przekracza określone limity.

Wartość poszczególnych składników funduszy własnych na dzień 31.12.2024 roku (w zł.)

Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności	47 943 241
Kapitał Tier 1	46 429 241
Kapitał podstawowy Tier 1 (CET1)	46 429 241
Kapitał rezerwowy (fundusz rezerwowy i fundusz zasobowy)"	43 383 498
Fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej	2 540 000
Fundusz z aktualizacji wyceny	286 054
Fundusz udziałowy	241 100
(-) Wartości niematerialne i prawne	- 21 411
(-) nadwyżka ponad 10% zaangażowania kapitałowego w BPS SA	0
Kapitał Tier 2 (T2)	1 514 000
Kwota rezerwy ogólnej z tytułu ryzyka kredytowego [do wysokości limitu 1,25% RWA]	1 514 000

ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA BANKU

INFORMACJE OGÓLNE

Celem procesu szacowania kapitału wewnętrznego, jest ustalenie wielkości kapitału wewnętrznego niezbędnego do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, z uwzględnieniem przewidywanego poziomu ryzyka.

W procesie oceny adekwatności kapitałowej Banku Spółdzielczego w Poniatowej udział biorą:

1. Rada Nadzorcza zatwierdza cele strategiczne w zakresie ryzyka kapitałowego i planowania kapitałowego oraz pozostałych rodzajów ryzyka oraz dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii i polityk zarządzania ryzykiem w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem kapitałowym w Banku. Ponadto sprawuje również nadzór nad utrzymaniem wymogu kapitałowego dostosowanego do akceptowanego poziomu ryzyka i dokonuje oceny przeglądu procesu szacowania kapitału wewnętrznego Banku;
2. Zarząd Banku odpowiada za opracowanie, wdrożenie i funkcjonowanie zasad wyznaczania wymogów kapitałowych, dba o zgodność tych zasad z regulacjami zewnętrznymi. Zarząd Banku dokonuje przeglądu i oceny poprawności i utrzymania wymogów kapitałowych na odpowiednim

poziomie nie rzadziej niż raz w roku;

3. Główny księgowy ma za zadanie zaliczanie ekspozycji kredytowych do odpowiednich klas i przyporządkowanie im odpowiednich wag ryzyka, obliczanie minimalnych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka Filaru I NUK oraz sporządzanie informacji zarządczej w zakresie wysokości współczynnika wypłacalności, której cykl i zakres określony jest w Instrukcji sporządzania informacji zarządczej;
4. Zespół zarządzania ryzykami opracowuje i aktualizuje procedury oceny procesu ICAAP, wyznacza minimalne i dodatkowe wymogi kapitałowe oraz sporządza kompleksową informację na temat adekwatności kapitałowej banku dla Zarządu i dla Rady Nadzorczej, wykonuje w cyklach rocznych przeglądy procesu szacowania wymogów wewnętrznych i prezentuje wyniki tego przeglądu Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku;
5. Audyt wewnętrzny ma za zadanie kontrolę i ocenę poprawności wyznaczania wymogów kapitałowych z obowiązującymi w tym zakresie regulacjami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

MINIMALNE WYMOGI KAPITAŁOWE

Wymogi wyliczane na pokrycie ryzyk ujętych w Rozporządzeniu UE, tj. ryzyka kredytowego, rynkowego, przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań w portfelu handlowym, przekroczenia progu koncentracji kapitałowej oraz operacyjnego.

Bank stosuje następujące metody obliczenia minimalnych wymogów kapitałowych:

1. ryzyko kredytowe – z zastosowaniem metody standardowej,
2. ryzyko rynkowe (walutowego) – związanego ze skalą działalności dewizowej, z zastosowaniem metody podstawowej,
3. ryzyko operacyjne – z zastosowaniem metody podstawowego wskaźnika BIA.

DODATKOWE WYMOGI KAPITAŁOWE

Kapitałowe wymogi wewnętrzne wyliczone na ryzyka wymienione w Dyrektywie UE, które Bank uznał za istotne. Wewnętrzne wymogi kapitałowe to suma wymogów minimalnych oraz wymogów dodatkowych wyliczonych na ryzyka ujęte w Dyrektywie UE, a uznane przez Bank za istotne.

Na podstawie corocznego przeglądu za ryzyka istotne w Banku uznaje się:

1. kredytowe,
2. koncentracji,
3. płynności i finansowania,
4. stopy procentowej w księdze bankowej,
5. operacyjne (uwzględnia ryzyko braku zgodności),
6. rynkowe (rozumiane jako walutowe),

7. wyniku finansowego,
8. kapitałowe.

KAPITAŁ WEWNĘTRZNY NA RYZYKO KREDYTOWE

Punktem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego na ryzyko kredytowe jest wyliczony metodą standardową kapitał regulacyjny.

Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem (8 % kwot ekspozycji ważonej ryzykiem w podziale na klasy ekspozycji) – na dzień 31.12.2024 roku (w zł.)

KLASA EKSPOZYCJI	Kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem po zastosowaniu współczynnika wsparcia MŚP
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	163 986
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	635 659
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	315 580
Ekspozycje wobec instytucji	208 893
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	2 084 586
Ekspozycje detaliczne	319 834
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	6 848 418
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	148 852
Ekspozycje związane z przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania	0
Ekspozycje kapitałowe	389 603
Inne pozycje	401 436
RAZEM	11 516 847

Bank oblicza dodatkowy wymóg w zakresie kapitału na ryzyko kredytowe z tytułu:

1. przekroczenia poziomu 75% sumy aktywów według wartości bilansowej, aktywów i zobowiązań pozabilansowych o podwyższonych wagach ryzyka 75% i więcej.
2. ryzyka koncentracji.

Kapitał wewnętrzny na ryzyko kredytowe stanowi sumę kapitału regulacyjnego na ryzyko kredytowe oraz wymogów wyznaczonych według poniższych zasad:

WYMÓG WEWNĘTRZNY – PRZEKROCZENIE WIELKOŚCI AKTYWÓW O PODWYŻSZONYCH WAGACH RYZYKA

1. Bank uznaje za akceptowany udział aktywów i zobowiązań pozabilansowych o podwyższonych wagach ryzyka 75% i więcej, na poziomie do 75% sumy aktywów według wartości bilansowej powiększonych o udzielone zobowiązania pozabilansowe.
2. Bank uznaje, że kapitał regulacyjny na ryzyko kredytowe jest wystarczający, o ile nie zostaje przekroczony wskaźnik określony w ust. 1 i nie wyznacza dodatkowego wymogu (wewnętrznego) z tego tytułu.

3. W przypadku przekroczenia wskaźnika udziału określonego w ust. 1, Bank wylicza dodatkowy wymóg kapitałowy z tego tytułu według poniższych zasad:
 - a) Bank wyodrębnia aktywa i zobowiązania pozabilansowe według wartości bilansowej, z przypisanymi wagami ryzyka 75% i więcej,
 - b) ustalana jest nadwyżka aktywów i zobowiązań pozabilansowych z przypisanymi wagami ryzyka 75% i więcej, ponad 75% sumy aktywów według wartości bilansowej i udzielonych zobowiązań pozabilansowych (w ujęciu netto),
 - c) wyliczona zostaje średnia ważona waga ryzyka dla należności o wagach ryzyka 75% i więcej - średnia ważona jest wartością bilansową (wartością netto) ekspozycji.
4. W celu wyznaczenia dodatkowego wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe, Bank stosuje wskaźnik - w wysokości 4% - dla ekspozycji o wagach ryzyka 75% i więcej, przekraczających poziom 75% udziału w sumie aktywów powiększonej o udzielone zobowiązania pozabilansowe - według wartości bilansowej, przy zastosowaniu średnioważonej wagi ryzyka dla należności o wagach ryzyka 75% i więcej.

WYMÓG WEWNĘTRZNY – RYZYKO KONCENTRACJI

Bank oblicza wewnętrzny wymóg w zakresie kapitału na ryzyko koncentracji w odniesieniu do:

1. koncentracji dużych ekspozycji;
2. koncentracji branżowej;
3. koncentracji przyjętych form zabezpieczenia;
4. koncentracji zaangażowań w jednorodny instrument finansowy;
5. koncentracji geograficznej.

Dla wyznaczenia dodatkowego wymogu w zakresie kapitału na ryzyko kredytowe w obszarze ryzyka koncentracji Bank przyjął sposób obliczania zastosowany przy wyznaczaniu kapitału regulacyjnego na ryzyko kredytowe, czyli iloczyn łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko kredytowe (aktywów ważonych ryzykiem) i wskaźnika 8%.

Dla każdego rodzaju koncentracji kredytowych Bank określił dopuszczalne limity wyrażające akceptowalny przez Bank poziom ryzyka koncentracji w poszczególnych kategoriach. Przekroczenie tych limitów generuje ryzyko, które nie może być zabezpieczone w ramach bieżącej działalności i w takiej sytuacji Bank utworzy dodatkowy, wewnętrzny wymóg w zakresie kapitału.

KAPITAŁ WEWNĘTRZNY NA RYZYKO OPERACYJNE

Punktem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego na ryzyko operacyjne jest kapitał regulacyjny. Kapitałem regulacyjnym zabezpieczona została znaczna część ryzyka wynikająca ze skali prowadzonej

przez Bank działalności. Bank oblicza dodatkowy wymóg w zakresie kapitału na ryzyko operacyjne z tytułu nagłego wzrostu poziomu zrealizowanego ryzyka.

Kapitał wewnętrzny na ryzyko operacyjne stanowi sumę kapitału regulacyjnego na ryzyko operacyjne oraz wymogu wyznaczonego według zasad określonych poniżej.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku wymóg z tytułu ryzyka operacyjnego wyniósł 3 101 503,37 PLN i jest wystarczający na pokrycie strat z tytułu ryzyka operacyjnego, które w 2024 roku wyniosły 12.655,47 PLN.

WYMÓG WEWNĘTRZNY – RYZYKO OPERACYJNE

1. Badaniu i ocenie podlegają poniesione przez Bank straty operacyjne na przestrzeni ostatnich 12 miesięcy poprzedzających datę analizy.
2. Suma strat operacyjnych, o których mowa w ust. 1, zmniejszana jest o spłaty, uzyskane odszkodowania, wypłaty z polis ubezpieczeniowych etc. oraz z zastosowaniem testu warunków skrajnych – za test warunków skrajnych uznaje się przemnożenie sumy strat operacyjnych przez średni wskaźnik poziomu ryzyka, wyliczony na podstawie dokonanej samooceny ryzyka operacyjnego.
3. Bank dokonuje porównania poniesionych strat operacyjnych, o których mowa w ust.1, z uwzględnieniem ust. 2, w tym z zastosowaniem testu warunków skrajnych, z wyliczonym kapitałem regulacyjnym.
4. Jeżeli suma strat operacyjnych z uwzględnieniem testu warunków skrajnych była w ocenianym okresie niższa od kapitału regulacyjnego, to Bank uznaje kapitał regulacyjny za wystarczający.
5. W przypadku przekroczenia sumy strat operacyjnych z uwzględnieniem testu warunków skrajnych wyliczonego kapitału regulacyjnego, Bank uznaje, że kapitał regulacyjny wyliczony na pokrycie ryzyka operacyjnego jest niewystarczający i w konsekwencji wyznacza dodatkowy wymóg kapitałowy z tego tytułu.
6. Dodatkowy wymóg kapitałowy ustalany jest w kwocie stanowiącej różnicę pomiędzy sumą strat operacyjnych z uwzględnieniem testu warunków skrajnych, a kapitałem regulacyjnym z tytułu ryzyka operacyjnego.

Dodatkowy wymóg kapitałowy nie wystąpił.

KAPITAŁ WEWNĘTRZNY NA RYZYKO RYNKOWE (WALUTOWE)

Bank dokonuje szacowania kapitału wewnętrznego na ryzyko rynkowe w obszarze ryzyka walutowego.

Bank oblicza dodatkowy wymóg w zakresie kapitału na ryzyko rynkowe z tytułu ryzyka walutowego z tytułu skrajnej zmiany kursów walutowych;

Kapitał wewnętrzny na ryzyko rynkowe stanowi sumę kapitału regulacyjnego na ryzyko rynkowe oraz wymogów wyznaczonych według zasad określonych poniżej.

WYMÓG WEWNĘTRZNY NA RYZYKO WALUTOWE

Punktem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego na ryzyko walutowe jest kapitał regulacyjny. Kapitałem regulacyjnym zabezpieczona została znaczna część ryzyka wynikająca z wygenerowania pozycji walutowej całkowitej przekraczającej poziom 2% funduszy własnych. Bank oblicza dodatkowy wymóg w zakresie kapitału na ryzyko walutowe z tytułu zagrożenia związanego ze skrajną zmianą kursów walutowych o 30%. W wyniku przeprowadzanego testu obliczana jest strata, która wystąpiłaby w Banku na skutek zrealizowania się scenariusza skrajnego. Dodatkowym wymogiem w zakresie kapitału na ryzyko walutowe jest wielkość o jaką kwota obliczonej straty jest wyższa od kwoty straty oczekiwanej.

Na dzień 31.12.2024r. wymóg z tytułu ryzyka walutowego wyniósł 361tys zł. (w tym wymóg regulacyjny kwota 277 tys. zł. natomiast wymóg dodatkowy to kwota 84 tys. zł.)

INFORMACJA O DODATKOWYCH WYMOGACH WEWNĘTRZNYCH

WYMÓG WEWNĘTRZNY – RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ W KSIĘDZE BANKOWEJ

Podstawę do szacowania wewnętrznego wymogu w zakresie kapitału z tytułu ryzyka stopy procentowej stanowią łącznie straty / koszty oszacowane na podstawie testów warunków skrajnych i badań w obszarze zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania, bazowego, opcji klienta oraz zmiany wartości ekonomicznej kapitału.

Wewnętrznym (dodatkowym) wymogiem w zakresie kapitału na ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej jest wielkość o jaką suma kwot obliczonych w ramach testów warunków skrajnych jest wyższa od kwoty straty oczekiwanej.

Na dzień 31.12.2024r. Bank tworzy kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka stopy procentowej w wysokości 3 391,87 tys. zł.

WYMÓG WEWNĘTRZNY -RYZYO PŁYNNOŚCI

Do oceny poziomu ryzyka płynności Bank wykorzystuje relację wartości posiadanych, na datę analiz, aktywów płynnych do depozytów oraz wielkość wskaźnika pokrycia wpływów netto.

Bank przyjmuje, że będzie utrzymywał minimalną wartość wskaźnika pokrycia wpływów netto na poziomie 100%.

W celu wyliczenia wewnętrznego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka płynności Bank dokonuje analizy sytuacji szokowej według dwóch scenariuszy:

1. scenariusza zakładającego nagły wypływ 30% depozytów pokryty posiadanymi przez Bank aktywami płynnymi,
2. scenariusza obrazowanego przez dwukrotne zwiększenie wag wypływów środków w ramach wyliczania wskaźnika pokrycia wypływów netto.

Wewnętrzny wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka płynności rozumiany jest jako roczny dodatkowy koszt (w sensie wyniku) pokrycia wypływu depozytów lub podniesienia wskaźnika wypływów netto powyżej wartości progowej, przy założeniu zaistnienia sytuacji szokowej.

Wewnętrzny wymóg kapitałowy oblicza się zgodnie z zasadami:

1. w teście opisanym w pkt 1 ppkt 1 Bank wyznacza wielkość niedoboru aktywów płynnych jako różnicę pomiędzy wielkością wypływu w wysokości 30% depozytów a bieżącym poziomem aktywów płynnych.
2. w teście opisanym w pkt 1 ppkt 2 Bank wyznacza wielkość niedoboru aktywów płynnych jako różnicę pomiędzy teoretycznym poziomem tych środków, przy którym wskaźnik wypływów netto obliczony przy podwojonych poziomach wag wypływów, osiąga wartość 100% a bieżącym poziomem aktywów płynnych.
3. wynikiem testu – wielkością niedoboru aktywów płynnych, jest kwota określona jako: $\text{Max}(0, \text{niedobór wyliczony w pkt 3.1}, \text{niedobór wyliczony w pkt 3.2})$
4. wyznaczane są koszty (w skali 12 miesięcy) ponoszone z tytułu niedoboru aktywów płynnych - jako iloczyn kwoty wyznaczonej w pkt 3 pkt 3 i różnicy oprocentowania środków pożyczanych i lokowanych w Banku Zrzeszającym,
5. oprocentowanie środków pożyczanych z Banku Zrzeszającego jest to oprocentowanie kredytu w rachunku bieżącym na datę analizy powiększone o prowizję od kredytu/oprocentowanie lokat, natomiast dla oprocentowania lokat składanych w Banku Zrzeszającym jest to średnia stawka oprocentowania lokat terminowych do 1 m-ca, oferowana przez Bank Zrzeszający na datę analizy.

Na dzień 31.12.2024r. wymóg wewnętrzny z tytułu ryzyka płynności nie wystąpił.

WYMÓG WEWNĘTRZNY NA RYZYKO KAPITAŁOWE

Bank oblicza kapitał wewnętrzny na ryzyko kapitałowe z tytułu zagrożenia wynikającego z:

1. wpływu na adekwatność kapitałową instrumentów nie spełniających warunków określonych w art. 29 i art. 52 CRR - redukcji w danym roku obrachunkowym instrumentów kapitałowych i pożyczek podporządkowanych, zaliczanych do funduszy własnych,
2. kosztów z tytułu ryzyka obniżenia wewnętrznego współczynnika kapitałowego poniżej wartości limitowanej.

Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka kapitałowego stanowi suma wymogów.

WYMÓG WEWNĘTRZNY - WPŁYW AMORTYZACJI INSTRUMENTÓW NIE SPEŁNIAJĄCYCH WARUNKÓW OKREŚLONYCH W ART. 29 I ART. 52 CRR NA ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWĄ

Oceny wpływu amortyzacji instrumentów nie spełniających warunków określonych w art. 29 i art. 52 CRR Bank dokonuje poprzez ustalenie kwoty amortyzacji instrumentów kapitałowych i pożyczek podporządkowanych, pozostałej od daty analizy do końca danego roku obrotowego.

Kapitał wewnętrzny z tytułu amortyzacji instrumentów nie spełniających warunków określonych w art. 29 i art. 52 CRR wyznacza się w kwocie obliczonej w ust. 1.

WYMÓG WEWNĘTRZNY – RYZYKO OBNIŻENIA WEWNĘTRZNEGO WSPÓŁCZYNNIKA KAPITAŁOWEGO

Bank dokonuje oceny istotności ryzyka kapitałowego poprzez ustalenie kosztów utrzymania wewnętrznego współczynnika kapitałowego na poziomie minimalnym 10%. Bank sumuje maksymalne wartości poszczególnych wewnętrznych wymogów kapitałowych wyznaczonych dla każdego ryzyka w okresie 12 miesięcy poprzedzających datę analizy. Jeżeli obliczony wewnętrzny współczynnik kapitałowy na podstawie bieżącego poziomu funduszy własnych i maksymalnych wewnętrznych wymogów kapitałowych, o których mowa w ust. 2, jest niższy niż 10%, Bank uznaje poziom ryzyka kapitałowego za istotny. Wewnętrzny wymóg kapitałowy dla ryzyka kapitałowego Bank oblicza jako koszt pozyskania dodatkowych funduszy w postaci pożyczki podporządkowanej, niezbędnych do uzyskania wewnętrznego współczynnika kapitałowego na poziomie 10%. Wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kapitałowego stanowi sumę kosztów w wysokości określonej w ust. 4, obliczonej w skali roku.

WYMÓG WEWNĘTRZNY NA RYZYKO WYNIKU FINANSOWEGO

1. Bank w ocenie istotności poziomu ryzyka wyniku finansowego dla potrzeb wyznaczania kapitału wewnętrznego, dokonuje analizy wielkości planowanego wyniku finansowego na dany rok według planu finansowego zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą, a wielkością zrealizowaną na datę analizy.
2. Bank nie bada istotności poziomu ryzyka wyniku finansowego, jeżeli wypracowany na datę analizy wynik finansowy przeliczony na wartość roczną (annualizowany) w relacji do funduszy własnych na datę analizy, przekracza wskaźnik 10%.
3. Po uwzględnieniu ust. 2, jeżeli różnica pomiędzy wartością planowaną wyniku finansowego netto na dany rok, a zrealizowaną na datę dokonywania oceny kapitału wewnętrznego wartością wyniku finansowego netto, powiększoną o wartość wyniku planowanego do zrealizowania na okres pozostający do zakończenia roku jest dodatnia i większa niż 5% planowanego wyniku finansowego netto na dany rok, to Bank uznaje, że poziom ryzyka wyniku finansowego jest istotny i wyznacza kapitał wewnętrzny z tego tytułu.
4. Kapitał wewnętrzny tworzony jest w wysokości dodatniej różnicy pomiędzy wartością planowanego wyniku finansowego netto na dany rok a zrealizowaną na datę analizy wielkością wyniku

finansowego netto, powiększoną o wielkość wyniku planowanego do zrealizowania na okres pozostający do zakończenia roku.

BUFORY KAPITAŁOWE

Zgodnie z Rozporządzeniem CRR oraz ustawą o nadzorze ostrożnościowym, instytucje finansowe mają obowiązek utrzymywania wymogu połączonego bufora ponad poziomy minimalne określone w Rozporządzeniu CRR dla:

1. łącznego współczynnika kapitałowego (TCR),
2. współczynnika kapitału Tier I (T1),
3. współczynnika kapitału podstawowego Tier I (CET1).

Wymóg połączonego bufora jest sumą wszystkich obowiązujących buforów, tj. bufora zabezpieczającego, bufora antycyklicznego, bufora ryzyka systemowego oraz bufora z tytułu zidentyfikowania Banku jako instytucji o znaczeniu systemowym. Bufory te muszą być pokrywane kapitałem podstawowym typu Tier I.

Bufor zabezpieczający obowiązuje wszystkie banki. Według stanu na 31 grudnia 2024 roku bufor zabezpieczający wynosił 2,5%.

Bufor antycykliczny nakładany jest w celu ograniczania ryzyka systemowego wynikającego z cyklu kredytowego. Wprowadzany jest przez ministra właściwego ds. instytucji finansowych w okresach nadmiernego wzrostu akcji kredytowej i rozwiązywany w sytuacji jej spowolnienia.

Bufor ryzyka systemowego służy do zapobiegania i ograniczania długoterminowego ryzyka niecyklicznego lub ryzyka makroostrożnościowego, które może spowodować silne negatywne konsekwencje dla systemu finansowego i gospodarki danego kraju. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów od 19 marca 2020 r. uchylony został obowiązek utrzymywania bufora ryzyka systemowego.

Bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym jest dodatkowym wymogiem dla instytucji mogących kreować ryzyko systemowe określanego w drodze indywidualnej decyzji KNF. Komisja zidentyfikowała jako inne instytucje o znaczeniu systemowym Bank Polskiej Spółdzielczości SA oraz SGB-bank i nałożyła na nie bufor w wysokości 0,25%. Wskaźnik globalnego znaczenia systemowego nie dotyczy Banku gdyż Bank nie jest bankiem istotnym systemowo.

DŹWIGNIA FINANSOWA

Bank oblicza wskaźnik dźwigni, zgodnie z art. 429 ust. 2 Rozporządzenia CRR, jako miarę kapitału Banku podzieloną przez miarę ekspozycji całkowitej Banku wyrażoną jako wartość procentowa. Wskaźnik dźwigni jest kalkulowany zarówno w odniesieniu do kapitału Tier 1, jak i według definicji przejściowej kapitału Tier 1. Bank ujawnia informacje w zakresie wskaźnika dźwigni uwzględniając Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 r. ustanawiające wykonawcze

standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013.

Podział miary ekspozycji całkowitej stosowanej do obliczania wskaźnika dźwigni – na dzień 31.12.2024 roku (w zł.)

Ekspozycja	Wartość
Inne pozycje pozabilansowe	14 328 411
Inne aktywa	454 983 943
Ekspozycje z tytułu instytucjonalnego systemu ochrony wyłączone zgodnie z art. 429a ust 1 lit c CRR	- 55 449 109
Wartość aktywów odliczonych przy wyznaczaniu kapitału Tier 1	- 21 411
Razem	413 841 834

Podział miary ekspozycji całkowitej stosowanej do obliczania wskaźnika dźwigni: Inne aktywa – na dzień 31.12.2024 roku (w zł.)

Inne aktywa	Ekspozycje wskaźnika dźwigni	Aktywa ważone ryzykiem
Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	200 606 969	2 049 820
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego, których NIE traktuje się jak państwa	43 673 440	11 890 488
Instytucje	2 781 186	2 611 168
Zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	102 987 791	79 597 315
Ekspozycje detaliczne	5 751 359	3 904 951
Przedsiębiorstwa MSP	28 694 124	21 862 053
Pozostałe ekspozycje	13 185 066	9 887 982
Niewykonanie zobowiązania	1 854 898	1 860 656

Podział miary ekspozycji całkowitej stosowanej do obliczania wskaźnika dźwigni: Pozabilans – na dzień 31.12.2024 roku (w zł.)

Pozycje pozabilansowe	Ekspozycje wskaźnika dźwigni
Pozycje pozabilansowe o współczynniku konwersji 10 % zgodnie z art. 429 ust. 10 CRR	0
Pozycje pozabilansowe o współczynniku konwersji 20 % zgodnie z art. 429 ust. 10 CRR	152 533
Pozycje pozabilansowe o współczynniku konwersji 50 % zgodnie z art. 429 ust. 10 CRR	9 866 924
Pozycje pozabilansowe o współczynniku konwersji 100 % zgodnie z art. 429 ust. 10 CRR	4 308 953

W ramach zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej, Bank monitoruje wskaźnik dźwigni z częstotliwością kwartalną. Poziom wskaźnika dźwigni uwzględniany jest w ramach wyznaczania

bieżącego profilu ryzyka Banku i raportowany jest w ramach raportów dla Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku. W przypadku zidentyfikowania zagrożenia dla Banku wynikającego z nadmiernej dźwigni finansowej, mogą zostać podjęte działania mitygujące.

SYSTEM ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W BANKU

CELE I STRATEGIA W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie ze „Strategią zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Poniatowej” przygotowaną przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku, która podlega corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywana jest również w przypadku występowania znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku.

„Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Poniatowej” zawiera cele strategiczne dotyczące zarządzania poszczególnymi ryzykami. Na jej podstawie opracowywane są polityki zarządzania ryzykami definiujące apetyt na ryzyko, rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka jaki Bank może ponosić (do każdego z ryzyk uznanego za istotne).

Akceptowalny poziom ryzyka ustalany jest przez Zarząd Banku oraz zatwierdzany przez Radę Nadzorczą. Przestrzeganie akceptowalnego poziomu ryzyka, podlega monitorowaniu oraz raportowaniu przez komórki organizacyjne Banku dokonujące pomiaru ryzyk występujących w Banku, zgodnie z przedmiotowymi regulacjami i „Instrukcją sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Poniatowej”.

Przepływ informacji dotyczącej zarządzania ryzykami kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku jest sformalizowany i objęty „Instrukcją sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Poniatowej” definiującej: częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka. Systemem informacji zarządczej objęte są wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania jest dostosowana do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka zapewniając możliwość podejmowania decyzji, oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

PROCES ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

Proces zarządzania ryzykiem w Banku obejmuje: identyfikację ryzyka, ocenę ryzyka poprzez pomiar lub szacowanie, monitorowanie – limitowanie – kontrolowanie ryzyka, raportowanie oraz działania zarządcze. Podstawowe zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka reguluje Strategia zarządzania ryzykami oraz polityki, instrukcje i regulaminy. Proces zarządzania ryzykiem wspiera realizację Strategii Banku przy zachowaniu zgodności ze Strategią Zarządzania Ryzykiem w szczególności w zakresie poziomu tolerancji na ryzyko. Częstotliwość pomiaru, monitorowania i raportowania ryzyk jest odpowiednia do istotności, skali oraz złożoności danego ryzyka.

Działania Banku podejmowane w odniesieniu do zidentyfikowanych rodzajów ryzyka obejmują w szczególności:

1. akceptację ryzyka – polegającą na określeniu akceptowalnego poziomu ryzyka oraz opracowaniu awaryjnych planów działania na wypadek przekroczenia tego poziomu;
2. redukcję ryzyka – polegającą na łagodzeniu wpływu czynników ryzyka lub skutków jego materializacji np. poprzez dywersyfikację ekspozycji na ryzyko, ustalenie limitów, wykorzystywanie zabezpieczeń;
3. transfer ryzyka – polegający na przeniesieniu odpowiedzialności za pokrycie ewentualnych strat, np. poprzez przeniesienie ryzyka na inny podmiot przy użyciu instrumentów prawnych takich, jak sekurytyzacja umowy ubezpieczenia, umowy przechowania czy umowy o ochronę obiektu, przyjmowanie gwarancji;
4. unikanie ryzyka – polegające na rezygnacji z działalności generującej ryzyko lub wyeliminowaniu, bądź ograniczeniu prawdopodobieństwa wystąpienia czynnika ryzyka.

Bank stosuje instrumenty zarządzania ryzykiem takie jak: strategiczne limity tolerancji na ryzyko, limity i wartości progowe (graniczne), poziomy oczekiwane w systemie zarządzania przez cel, limity wskaźników określonych w regulacjach nadzorczych, zabezpieczenia, plany awaryjne oraz zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych.

Bank w ramach pomiaru ryzyka przeprowadza testy warunków skrajnych, dla rodzajów ryzyka wskazanych w obowiązujących wewnętrznych aktach prawnych Banku oraz w ramach procesu ICAAP, na podstawie założeń zapewniających rzetelny pomiar lub szacowanie. Testy warunków skrajnych stosowane są w celu oszacowania potencjalnych strat w przypadku sytuacji na rynku, która nie jest standardowo opisana za pomocą miar statystycznych i przeprowadzane są na podstawie podlegających przeglądowi scenariuszy, opisujących sytuacje wykraczające poza normalne warunki rynkowe, z uwzględnieniem odpowiedniości wyboru istotnych scenariuszy oraz powiązanych założeń, metod i infrastruktury Banku. Stosowane przez Bank testy mają charakter uproszczony z uwagi na to, że Bank jest uznany za małą i niezłożoną instytucję, nie jest istotnie znaczącym w rozumieniu ustawy Prawo bankowe, nie działa w grupie kapitałowej, nie jest notowany na giełdzie, działa wyłącznie na terytorium

kraju, oferuje proste i podstawowe produkty bankowe oraz nie stosuje modeli w rozumieniu Rekomendacji W. Procedura przeprowadzania testów warunków skrajnych przebiega według następującego schematu:

1. Określenie czynników wewnętrznych i zewnętrznych wystąpienia sytuacji skrajnej z uwzględnieniem skali działania, charakteru ryzyka ponoszonego przez Bank, otoczenia gospodarczego, otoczenia regulacyjnego, czynników demograficznych i innych.
2. Opracowanie założeń testów warunków skrajnych opartych o dane historyczne oraz planowaną skalę działalności,
3. Wykorzystanie metod statystycznych do tworzenia założeń testów warunków skrajnych,
4. Określenie metod oceny wrażliwości na wystąpienie sytuacji skrajnej w stosunku do wskaźników ogólnego poziomu ryzyka, wyniku finansowego, płynności oraz adekwatności kapitałowej,
5. Przeprowadzenie testu warunków skrajnych w oparciu o szczegółowe metodyki określone w procedurach zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową przez Komórkę monitorującą ryzyko.
6. Sporządzenie opisu wyników przeprowadzonych testów.
7. Przekazanie informacji o wynikach przeprowadzonych testów warunków skrajnych wraz z analizami ryzyka i/lub adekwatności kapitałowej, zgodnie z procedurami szczegółowymi.
8. Opracowanie propozycji działań w przypadku wykazania wysokiej wrażliwości Banku na wystąpienie sytuacji awaryjnej (skrajnej) przez Komórkę monitorującą ryzyko we współpracy z komórkami merytorycznymi.
9. Weryfikacja planów awaryjnych przez Komórkę monitorującą ryzyko.
10. Podjęcie decyzji przez Zarząd o podjęciu działań awaryjnych /uruchomieniu planu awaryjnego.
11. Raportowanie wyników testów warunków skrajnych Radzie Nadzorczej, zgodnie z planem pracy Rady.

Stosowanie technik testowania warunków skrajnych pozwala na ograniczenie ryzyka zmian warunków makroekonomicznych w działalności Banku. W Banku testom warunków skrajnych poddawane są takie czynniki ryzyka jak:

1. Szokowa zmiana rynkowych stóp procentowych.
2. Zmiany rynkowych cen nieruchomości.
3. Wycofywanie depozytów.
4. Zmiany cen na rynku walutowym.
5. Wzrost kredytów zagrożonych, wywołany pogorszeniem koniunktury na rynku, wzrostem bezrobocia, zmianami w otoczeniu gospodarczym czy legislacyjnym, zmianami klimatycznymi.
6. Inne zmiany w otoczeniu Banku, koniunkturalne, społeczno-gospodarcze, klimatyczne,

geopolityczne mogące mieć wpływ na ryzyko Banku – ryzyko biznesowe,

7. Założenia ilościowe i jakościowe testów warunków skrajnych podlegają ocenie eksperckiej w ramach przeglądu procedur w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz adekwatnością kapitałową.

Szczegółowe procedury przeprowadzania testów warunków skrajnych zatwierdza Zarząd w instrukcjach zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka a założenia testów podlegają corocznemu przeglądowi wraz z przeglądem zarządczym procedur zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka lub w przypadku wprowadzenia istotnych zmian w metodyce zarządzania ryzykiem.

ORGANIZACJA PROCESU ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W BANKU

W Banku funkcjonuje zorganizowany proces zarządzania ryzykiem, w którym uczestniczą organy Banku, wyznaczone komórki organizacyjne oraz pracownicy. Komórki organizacyjne Centrali Banku odpowiedzialne za zarządzanie danym rodzajem ryzyka oraz pozostałe komórki i jednostki organizacyjne Banku, uczestniczące w procesie zarządzania ryzykiem, odpowiadają za planowanie i monitorowanie realizacji celów strategicznych Banku. Proces planowania i podejmowania decyzji w jednostkach biznesowych jest dostosowany do strategii zarządzania ryzykiem i apetytu na ryzyko. Jednostki biznesowe są odpowiedzialne za skuteczność bieżącego zarządzania ryzykiem powstałym w związku z prowadzoną przez nie działalnością. Implementują one odpowiednie mechanizmy kontroli ryzyka, w tym limity oraz zapewniają ich przestrzeganie.

Proces zarządzania ryzykiem realizowany jest w trzech niezależnych liniach obrony:

1. Pierwsza linia obrony – identyfikuje ryzyka, projektuje i stosuje mechanizmy kontrolne oraz monitoruje poziome przestrzeganie mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii
2. Druga linia obrony – identyfikuje, ocenia, kontroluje, monitoruje i raportuje ryzyka, a także monitoruje przestrzeganie mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii oraz w stosunku do I linii obrony w ramach monitorowania pionowego
3. Trzecia linia obrony – audyt wewnętrzny, mający za zadanie badanie i ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej

W procesie zarządzania ryzykiem strategiczne cele określa Rada Nadzorcza, która ocenia skuteczność działań Zarządu Banku, mających na celu zapewnienie efektywności procesu zarządzania ryzykiem. W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne, do których zadań należy:

Rada Nadzorcza - dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem w Banku, sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Okresowo otrzymuje syntetyczną informację na temat skali

i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa ich występowania oraz metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka;

Komitet Audytu - monitoruje skuteczność systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem. Ocenia proces zarządzania ryzykiem dla właściwego prowadzenia działalności bankowej;

Zarząd Banku - odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania ryzykami, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykami;

Stanowisko ds. zgodności – opracowuje wewnętrzne regulacje w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności, monitoruje ryzyko braku zgodności poprzez prowadzenie działań wyjaśniających, sporządza raporty w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorczej, odpowiada za spójność regulacji wewnętrznych Banku;

Zespół Zarządzania Ryzykami - monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych w zakresie zarządzania poszczególnymi ryzykami. Podstawowe zadania Zespołu to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom banku informacji dotyczących podejmowanego przez bank ryzyka oraz opracowywanie i aktualizacja regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami. Szczegółowe zadania zespołu zawarte są w regulacjach Banku z zakresu zarządzania poszczególnymi ryzykami i oceny adekwatności kapitałowej;

Stanowisko Analityka Kredytowego - ocenia zdolność kredytową klienta oraz projektuje decyzje kredytowe, wraz z doбором adekwatnych zabezpieczeń i oceną ryzyka pojedynczej transakcji, odpowiada za weryfikację dokumentacji kredytowej pod kątem kompletności i poprawności;

Stanowisko ds. Monitoringu - monitoruje, raportuje i ocenia sytuację ekonomiczno-finansową Kredytobiorców, przeprowadza monitoring zabezpieczeń do udzielonych kredytów, dokonuje niezależnego przeglądu klasyfikacji portfela kredytowego, przygotowuje propozycję klasyfikacji ekspozycji kredytowych;

Główny księgowy - ma za zadanie opracowywanie założeń do planów ekonomiczno-finansowych Banku, wykonuje bieżące zarządzanie ryzykiem płynności;

Audyt wewnętrzny - ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku – stanowi III linię obrony. Dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania, w tym ocenia zgodność wszystkich jednostek i komórek ze Strategią Banku oraz innymi regulacjami wewnętrznymi i przepisami prawa.

Pozostali pracownicy Banku - mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyk obowiązujących w Banku zawartych w wewnętrznych regulacjach.

INFORMACJE JAKOŚCIOWE I ILOŚCIOWA NA TEMAT RYZYKA KREDYTOWEGO

Ryzyko kredytowe związane jest z możliwością wystąpienia strat finansowych spowodowanych niewywiązaniem się kontrahenta Banku ze zobowiązań wynikających z warunków umowy. Z uwagi na możliwość poniesienia przez Bank relatywnie dużych strat, ryzyko kredytowej istotnie wpływa na działalność Banku.

Bank w analizach z ryzyka kredytowego nie uwzględnia ryzyka geograficznego, gdyż Bank funkcjonuje na terenie wyłącznie województwa lubelskiego. Obszar geograficzny, określony został w Statucie Banku, zatwierdzonym przez Komisję Nadzoru Finansowego.

ISTOTA I CEL ZARZĄDZANIA RYZYKIEM KREDYTOWYM

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i ilości portfela kredytowego, równocześnie cechującego się dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych. W celu osiągania długofalowych zamierzeń w zakresie ryzyka kredytowego, w Banku badaniu poddaje się min. czynniki ryzyka zmian makroekonomicznych oraz ryzyka mniejszej niż zakładano skuteczności przyjmowanych zabezpieczeń.

POLITYKA KREDYTOWA I KONCENTRACJI BANKU

W zakresie Polityki kredytowej i koncentracji, Bank uznaje za podstawowy cel wzrost obliga kredytowego oparty na dywersyfikacji portfela kredytowego przy minimalizacji ryzyka kredytowego i koncentracji. Główne założenia i cele Polityki kredytowej i koncentracji Banku wynikają ze Strategii działania Banku. Polityka kredytowa i koncentracji Banku, obowiązuje na wszystkich poziomach zarządzania oraz we wszystkich jednostkach organizacyjnych Banku realizujących politykę zarządzania ryzykiem kredytowym, a do jej realizacji zobligowani są wszyscy pracownicy Banku.

Istotnym celem Polityki kredytowej i koncentracji jest racjonalne zarządzanie ryzykiem portfela kredytowego poprzez obniżenie lub utrzymanie poziomu udziału należności zagrożonych i zobowiązań pozabilansowych w portfelu kredytowym, zwiększenie przychodów odsetkowych oraz z tytułu prowizji, zapewnienie zrównoważonego wzrostu portfela kredytowego skorelowanego ze wzrostem bazy depozytowej, dostosowanie dynamiki przyrostu akcji kredytowej do dynamiki przyrostu funduszy własnych, dostosowanie terminów udzielania kredytów do długości trwania składanych w Banku depozytów oraz zwiększenie zaangażowania Banku w konsorcja bankowe. Zarządzanie ryzykiem kredytowym w Banku odbywa się w oparciu o zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Strategię zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, plan ekonomiczno-finansowy, procedury kredytowe oraz sporządzane w formie pisemnej analizy. Zarząd co roku w terminach przygotowania założeń do planu ekonomiczno-

finansowego dokonuje weryfikacji założeń polityki kredytowej i koncentracji. Rada Nadzorcza otrzymuje sprawozdanie z realizacji strategii i polityki zarządzania ryzykiem kredytowym w cyklach i w zakresie zgodnym z obowiązującą w Banku Instrukcją sporządzania informacji zarządczej. Zarząd oraz Rada Nadzorcza Banku wykorzystuje wyniki kontroli wewnętrznej i audytu do oceny efektywności procesu zarządzania ryzykiem kredytowym. Bank dokonuje okresowej weryfikacji procedur zarządzania ryzykiem kredytowym, co najmniej raz w roku. Stosowane w Banku metody zarządzania ryzykiem kredytowym, częstotliwość analiz oraz struktura organizacyjna dostosowane są do profilu i wielkości tego ryzyka, skali i złożoności działalności kredytowej Banku.

DEFINIOWANIE POZYCJI PRZETERMINOWANYCH I O UTRACONEJ JAKOŚCI

Według stanu na dzień 31.12.2024 r. Bank stosuje definicje należności przeterminowanych, zagrożonych oraz metody ustalania korekt wartości i rezerw w oparciu o Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków. Pozycje przeterminowane rozumiane są jako należności z nieopłaconą w określonych w umowie terminach, kwotą odsetek lub rat kapitałowych. Definicja ta stosowana jest dla celów wyznaczania wymogów kapitałowych na ryzyko kredytowe. Ekspozycję uznaje się za przeterminowaną, jeżeli przeterminowanie przekracza 90 dni. Należności z rozpoznaną utratą wartości to ekspozycje kredytowe zakwalifikowane do grupy kredytów zagrożonych – poniżej standardu, wątpliwe, stracone. Bank kwalifikuje należności do kategorii zagrożone zgodnie z przepisami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA KREDYTOWEGO

Bank stosuje następujące techniki ograniczania ryzyka kredytowego:

1. pomniejszanie podstawy tworzenia rezerw celowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków oraz przyjętymi Zasadami klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków dla Uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Bank przyjmuje zabezpieczenia zgodnie z Instrukcją prawnych form zabezpieczeń wierzytelności Banku;
2. pomniejszanie wag ryzyka przypisywanych ekspozycjom kredytowym zabezpieczonym hipotecznie na nieruchomości mieszkalnej w rachunku adekwatności kapitałowej na podstawie Rozporządzenia CRR. Bank zarządza ryzykiem związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, zgodnie z Instrukcją zarządzania ryzykiem kredytowym;
3. Uznane techniki redukcji ryzyka kredytowego – zgodnie z Rozporządzeniem CRR, w oparciu o Procedurę szacowania kapitału wewnętrznego oraz oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Poniatowej.

W celu ograniczania skutków ryzyka kredytowego Bank przyjmuje zabezpieczenia, które powinny spełniać kryteria płynności, wartości oraz dostępu i możliwości ich kontroli, zgodnie z obowiązującą w Banku Instrukcją prawnych form zabezpieczeń wierzytelności Banku.

Wartość przyjmowanych zabezpieczeń powinna zapewnić odpowiedni poziom wskaźnika LtV przez cały okres kredytowania.

Bank stale monitoruje zmiany na rynku typowych zabezpieczeń przyjmowanych przez Bank, tj. rynku nieruchomości.

Bank preferuje zabezpieczenia zwrotności kredytów, które pozwalają na:

1. skuteczną egzekucję należności w przypadku braku spłaty kredytów;
2. pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych;
3. przypisanie niższych wag ryzyka ekspozycjom kredytowym w rachunku wymogu kapitałowego.

Podstawowe zabezpieczenia, uznawane za najkorzystniejsze przez Bank to:

1. Hipoteki w tym komercyjna i mieszkalna
2. Przewłaszczenie w tym zapasy, maszyny i urządzenia, samochody, środki pieniężne
3. Gwarancje/poręczenia (w tym wekslowe)/ przystąpienie do długu

Ekspozycje zabezpieczone poszczególnymi rodzajami zabezpieczeń na dzień 31.12.2024 roku (w zł.)

Rodzaj zabezpieczenia	Kwota ekspozycji
Blokada środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku	0
Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	53 999 383
Hipoteka pozostała	66 943 019
Kaucja	400 000
Poręczenie/gwarancja	2 649 550
Przelew(cesja) wierzytelności	6 106 527
Przewłaszczenie na zabezpieczenie	3 753 239
Przystąpienie do długu	0
Weksel własny	235 275
Weksel własny in blanco	48 756 280
Zastaw rejestrowy	1 367 967
Pełnomocnictwo do rachunku	14 393 603

KLASYFIKACJA EKSPOZYCJI KREDYTOWYCH

Bank dokonuje przeglądu oraz klasyfikacji ekspozycji kredytowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z dnia 16.12.2008 r. z późn.zm. Bank stosuje dwa kryteria klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii:

- kryterium terminowości – terminowość spłaty kapitału lub odsetek

- kryterium ekonomiczne – analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika (kredytobiorcy oraz poręczycieli)

Klasyfikacja ekspozycji kredytowych według kryterium terminowości obsługi zadłużenia odbywa się automatycznie w systemie finansowo – księgowym z częstotliwością dzienną.

Rezerwy celowe tworzone są na ryzyko związane z działalnością Banku w odniesieniu do ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do:

1. kategorii normalne – w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych
2. kategorii pod obserwacją
3. kategorii zagrożone – w tym do kategorii poniżej standardu, wątpliwe oraz stracone.

Za monitorowanie poszczególnych ekspozycji kredytowych i ich cykliczną ocenę oraz dokonywanie przeglądów zabezpieczeń, o które pomniejszono podstawę tworzenia rezerw celowych, odpowiedzialne jest Stanowisko ds. Monitoringu, przy czym wyniki klasyfikacji przekazuje do akceptacji Zarządu Banku.

DANE ILOŚCIOWE W ZAKRESIE RYZYKA KREDYTOWEGO

Ekspozycje Banku na ryzyko kredytowe wg stanu na dzień 31.12.2024 roku.

Bilansowa struktura należności wg podmiotów (w zł.)

Podmiot	Kwota
Sektor finansowy	58 471 792
Sektor niefinansowy	143 232 923
Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	-
Przedsiębiorstwa i spółki prywatne i spółdzielnie	25 379 901
Przedsiębiorstwa indywidualne	58 324 868
Osoby fizyczne	30 438 995
Rolnicy	25 144 409
Instytucje niekomercyjne	3 944 751
Sektor rządowy i samorządowy	26 737 647
W tym ARiMR	132 446
Razem należności	228 442 362

Bilansowa struktura kredytów wg produktu (w zł.)

Wyszczególnienie	Kwota
Kredyty w rachunkach bieżących i ROR	17 894 970
Kredyty inwestycyjne	38 079 724
Kredyty obrotowe	55 671 008
Kredyty mieszkaniowe	46 580 682
Pozostałe kredyty i pożyczki	11 744 187
Należności z tytułu udzielonych kredytów	169 970 571

Struktura ekspozycji kredytowych wg klas ryzyka – nominalnie (w zł.)

Wyszczególnienie	Kwota
Kredyty w sytuacji normalnej i pod obserwacją, w tym:	167 660 101
w sytuacji normalnej	166 506 973
w sytuacji pod obserwacją	1 153 128
Kredyty zagrożone, w tym:	6 249 219
w sytuacji poniżej standardu	315 751
w sytuacji wątpliwe	3 108 596
w sytuacji stracone	2 824 871
Razem	173 909 320

INFORMACJE JAKOŚCIOWE I ILOŚCIOWE NA TEMAT RYZYKA OPERACYJNEGO zgodnie z Rekomendacją M KNF

1. W procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank stosuje dobre praktyki rynkowe oraz zalecenia nadzorcze, w tym w szczególności wytyczne wynikające z zapisów Rekomendacji M dotyczącej zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach.
2. Bank nie stosuje zaawansowanych metod pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego.
3. Na przestrzeni 2024 roku, na podstawie informacji zarejestrowanych w rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego stwierdzono wystąpienie 254 zdarzeń operacyjnych.
4. Łączna kwota strat operacyjnych brutto poniesiona na przestrzeni 2024 roku wyniosła 12.655,47 PLN.

Podział zarejestrowanych zdarzeń operacyjnych według kategoryzacji stosowanej przez Bank na dzień 31.12.2024 r.(w zł.)

Kategoria	Liczba Zdarzeń	Strata Brutto w zł.
Oszustwa wewnętrzne	0	0
Oszustwa zewnętrzne	0	
Zasady dotyczące zatrudniania oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	0	0
Klienci, produkty i praktyki operacyjne	0	0
Szkody w rzeczowych Aktywach Trwałych	0	0
Zakłócenia działalności gospodarczej i awarie systemu	36	3.237,00
Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami	218	9.418,47
Razem	254	12.655,47

INFORMACJA JAKOŚCIOWE I ILOŚCIOWE NA TEMAT RYZYKA WALUTOWEGO

Ryzyko walutowe, rozumiane jako ryzyko kursu walutowego, oznacza niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian kursów walutowych na sytuację finansową Banku, w tym jego wynik finansowy i fundusze własne.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym jest dążenie do pełnego zaspokojenia potrzeb klientów w zakresie obsługi dewizowej, stałe zwiększanie obrotu dewizowego przy stałym wzroście przychodów z tytułu wymiany i jednocześnie utrzymywaniu pozycji walutowej na poziomie zapewniającym bezpieczeństwo Banku.

Bank prowadzi działalność walutową w oparciu o następujące produkty:

1. Transakcje wymiany walutowej
2. Obsługa rachunków bieżących walutowych
3. Inne operacje w ramach obowiązujących wewnętrznych przepisów

Bank dokonuje transakcji walutowych oraz planuje w kolejnych latach prowadzenie transakcji w następujących walutach: EUR, USD, GBP.

Na dzień 31 grudnia 2024r. roku całkowita pozycja walutowa netto (ekspozycja) wyniosła 3.468.314.96 PLN, limit został przekroczony. Jego wykorzystanie to 361,71%, było to najwyższe wykorzystanie pozycji całkowitej w ciągu roku. Limit był przekroczony przed 1 dzień roboczy. Przekroczenie limitu nie miało wpływu na wzrost poziomu ryzyka. Średni poziom wykorzystania limitu za okres od 2024-01-01 do 2024-12-31 to 19,67%, co świadczy o incydentalnym charakterze przekroczenia. Dodatkowo sytuacja miała dla Banku korzystny wpływ ekonomiczny, gdyż doprowadziła do wzrostu wyniku finansowego z tytułu różnic kursowych zarówno przy operacji klienta, jak i podczas sprzedaży aktywów w celu dopasowania pozycji walutowej.

INFORMACJE JAKOŚCIOWE I ILOŚCIOWE NA TEMAT RYZYKA PŁYNNOŚCI zgodnie z Rekomendacją P KNF

Ryzyko płynności w Banku jest skutkiem niedopasowania kontraktowych terminów zapadalności aktywów i pasywów, tj. w głównej mierze z konieczności finansowania długoterminowych kredytów depozytami o krótszej zapadalności. Realizować się ono może poprzez brak możliwości wywiązania się ze swoich bieżących zobowiązań lub też poprzez straty wynikające ze wzrostu kosztu finansowania, który nie jest pochodną zmienności rynkowych stóp procentowych.

ISTOTA I CELE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM PŁYNNOŚCI

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych. Syntetycznym wyrazem wspomnianych celów strategicznych w zakresie zarządzania ryzykiem płynności jest utrzymanie tolerancji na ryzyko zgodnej z założonym apetytem na ryzyko, określonym poprzez wskaźniki mierzalne.

Na koniec 2024 roku cele strategiczne zostały osiągnięte, co obrazuje poniższa tabela.

Cele strategiczne Banku – wykonanie na dzień 31.12.2024 roku.

L.p.	Nazwa wskaźnika	Wartość progowa	Wartość na dzień analizy
1.	Wskaźnik pokrycia wypływów netto Banku (LCR)	≥ 1	3,4622
2.	Stopień pokrycia aktywów o ograniczonej płynności i aktywów niepłynnych funduszami własnymi i pasywami stabilnymi	≥ 1	2,0490
3.	Wskaźnik udziału depozytów stabilnych w depozytach ogółem	$\geq 50,0\%$	76,60%
4.	Wskaźnik udziału aktywów płynnych w depozytach niestabilnych	$\geq 65,0\%$	230,00%
5.	Wskaźnik udziału obliga kredytowego w aktywach netto	$\geq 35\%$ $\leq 85\%$	38,20%
6.	Wskaźnik udziału dużych depozytów w depozytach ogółem	$\leq 30,0\%$	12,03%

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku ma charakter skonsolidowany i całościowy. Oznacza to zarządzanie płynnością złotową i walutową, zarówno w odniesieniu do pozycji bilansowych jak i pozabilansowych we wszystkich horyzontach czasowych ustalonych przez Bank i obejmuje wszystkie komórki i jednostki organizacyjne Banku. W celu mitygacji tego ryzyka, Bank zarządza płynnością krótko, średnio jak i długoterminową.

Struktura posiadanych przez Bank aktywów powinna umożliwiać elastyczne dostosowywanie się do potrzeb płynnościowych. W tym celu Bank dywersyfikuje swoje aktywa według następujących kryteriów:

1. płynności;
2. bezpieczeństwa;
3. rentowności.

Z uwagi na niewielką skalę działalności Banku funkcje zarządzania ryzykiem można uznać za scentralizowane. Za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem płynności odpowiada Zarząd Banku, a nadzór nad zarządzaniem płynnością sprawuje Prezes Zarządu. Zadania związane z utrzymywaniem płynności Banku wykonywane są przez Głównego Księgowego, a zadania związane z pomiarem, monitorowaniem i kontrolowaniem ryzyka płynności w Banku wykonuje Zespół Zarządzania Ryzykami.

Bank Spółdzielczy w Poniatowej zrzeszony jest w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. W związku z tym Bank może regulować swoją płynność płatniczą poprzez wykorzystywanie szeregu instrumentów oferowanych przez Bank Zrzeszający. Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony Instytucjonalnej IPS, w ramach którego Uczestnicy wzajemnie gwarantują sobie płynność i wypłacalność, w szczególności poprzez udzielanie ze zgromadzonych środków pożyczek, gwarancji i poręczeń.

Zarządzanie płynnością krótkoterminową opiera się na monitorowaniu i planowaniu krótkoterminowych wpływów i wypływów, zawieraniu krótkoterminowych operacji na rynku finansowym, w tym z Bankiem Zrzeszającym oraz budowaniu nadwyżki płynności, w której skład wchodzi aktywa wysoko płynne stanowiące rezerwę pokrywającą potencjalne wypływy gotówki z Banku. W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniu na środki płynne w sytuacjach kryzysowych, Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów lub dodatkowych źródeł finansowania,

które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych. Źródła środków płynnych wg stanu na 31.12.2024 r. zaprezentowano poniżej.

Rezerwa płynności na dzień 31.12.2024 roku (w zł.)

Wyszczególnienie	31.12.2024	Wartość możliwa do uzyskania	Wartość możliwa do uzyskania w zakładanym horyzoncie na datę 31.12.2024r
Środki w kasie	3 275 672	100%	3 275 672
Środki na rachunku bieżącym	8 328 332	100%	8 328 332
Bony pieniężne	169 945 989	100%	169 945 989
Lokaty w Banku Zrzeszającym do 30 dni	12 560 000	100%	12 560 000

Bank zakłada utrzymanie dotychczasowej struktury depozytów przyjętych od klientów Banku, gdzie podstawowym źródłem finansowania aktywów są depozyty podmiotów niefinansowych, głównie gospodarstw domowych oraz instytucji rządowych i samorządowych (składających się na tzw. bazę depozytową). Zachowując ostrożne podejście do zarządzania ryzykiem płynności Bank finansuje aktywa o dalszych przedziałach zapadalności jedynie najbardziej stabilną częścią pozyskanych od klientów środków, czyli tzw. osadem na depozytach.

W trosce o zachowanie odpowiedniego poziomu płynności, Bank dąży do wydłużenia średniego terminu wymagalności przyjmowanych depozytów (a tym samym zwiększenia stabilności pozyskiwanych środków), tak aby możliwe było otwieranie po stronie aktywnej, pozycji o dłuższym horyzoncie czasowym. Ma to odzwierciedlenie w charakterystyce konstruowanych produktów depozytowych.

Struktura podstawowych źródeł finansowania Banku oraz poziom wyznaczonego na nich osadu na dzień 31.12.2024 roku (w zł.)

Rodzaj	Stan	Osad (średni stan depozytów minus 2*odchylenie standardowe)	Wskaźnik osadu (osad/średni stan depozytów)
Depozyty podmiotów niefinansowych	338 034 397	277 037 619	
a) osób fizycznych, w tym:	268 677 566	226 054 765	
bieżące	103 935 418	84 627 242	87,59%
terminowe	164 742 148	141 427 523	91,18%
b) pozostałych podmiotów niefinansowych, w tym:	69 356 831	50 982 855	
bieżące	52 766 582	43 473 747	86,18%
terminowe	16 590 249	7 509 108	48,87%
Depozyty podmiotów finansowych	235 338	161 887	
bieżące	235 338	161 887	70,43%
terminowe	0	0	0
Depozyty instytucji samorządowych	53 291 771	x	x
bieżące	52 836 498	x	x
terminowe	455 273	x	x
SUMA OSADU BAZY DEPOZYTOWEJ		277 199 506	
RAZEM BAZA DEPOZYTOWA		391 561 506	

Bank oblicza w każdym dniu roboczym wskaźnik LCR oraz NSFR. LCR obrazuje w jakim stopniu Bank jest zabezpieczony przed sytuacją skrajną, która utrzymuje się przez okres 30 dni, wynikającą z zakłócenia równowagi pomiędzy wpływami i wypływami płynności. NSFR jest wskaźnikiem stabilnego finansowania określa płynność długoterminową, czyli właściwą strukturę terminową aktywów i pasywów, która zapewnia ciągłość finansowania działalności banku. Wskaźnik LCR oblicza się jako stosunek zabezpieczenia przed utratą płynności i różnicy pomiędzy odpływami i przyływami dotyczącymi kolejnych 30 dni – zakłada się, że przyptywy nie mogą stanowić więcej niż 75% wartości odpływów. Współczynnik NSFR obliczany jest jako stosunek dostępnej kwoty finansowania stabilnego (tj. stabilne fundusze własne i obce) do sumy pozycji wymagających stabilnych źródeł finansowania (tj. aktywa niepłynne i o ograniczonej płynności) w okresie jednego roku przy rozszerzonym scenariuszu warunków skrajnych, wymagany prawem, poziom wskaźników LCR i NSFR w 2024 roku wynosił ponad 100%.

Wskaźnik LCR i NSFR obliczany jest na każdy dzień roboczy, a informacja o jego poziomie przekazywana jest Prezesowi Zarządu Banku. Dodatkowo, informacja o kształtowaniu się wskaźników przedkładana jest każdorazowo na posiedzeniach Zarządu Banku i Rady Nadzorczej. Na koniec 2024 wskaźnik LCR ukształtował się na poziomie 346,22%, zaś wskaźnik NSFR na poziomie 204,90%.

W celu posiadania pełnej oceny strukturalnej posiadanych aktywów i pasywów, dokonuje się analizy rozkładu ich zapadalności/wymagalności w poszczególnych przedziałach czasowych obliczając wskaźniki tzw. luki płynności. Bank stosuje schematy urealniania terminów zapadalności wybranych, kluczowych z punktu widzenia płynności, pozycji aktywów i pasywów, aby poprawnie prognozować zachowanie się struktury bilansu oraz wpływów i wypływów w czasie. Schematy urealniania wynikają bądź to ze specyfiki instrumentów finansowych bądź też z zaobserwowanych historycznie zachowań, takich jak przedpłaty kredytów czy utrzymywanie się osadu depozytowego. Na podstawie urealnionych wartości Bank oblicza wskaźniki skumulowanej luki płynności. Wskaźnikami luki są stosunki w poszczególnych przedziałach czasowych skumulowanych wartości aktywów do pasywów.

Przyjmuje się, że wskaźniki luki płynności, w przedziałach czasowych do 1 roku, powinny przyjmować wartości istotnie wyższe od 1, co wskazuje na nadwyżkę posiadanych aktywów dostępnych do pokrycia bieżących zobowiązań. Analiza urealnionych terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów wykazała, że limity dotyczące wskaźników luki we wszystkich okresach zostały dotrzymane.

Urealniona luka płynności na dzień 31.12.2024 roku

Luka	Do 7 dni	Do 1 m-ca	1 - 3 m-cy	3 – 6 m-cy	6 m-cy do 1 roku	1 rok - 3 lata	3-5 lat	5-10 lat	Pow. 10 lat
Limit ostrzegawczy	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Wskaźnik skumulowanej luki płynności	2,46	3,14	3,23	2,99	2,79	2,47	2,18	1,72	1,04

W ramach zarządzania płynnością średnio i długoterminową Bank dokonuje planowania uwzględniającego przyszłe potrzeby płynnościowe. W ramach procesu budżetowego oraz okresowych przeglądów jego realizacji Bank planuje rozwój aktywów i pasywów w taki sposób, aby kluczowe wskaźniki płynnościowe utrzymywane były na wymaganym poziomie.

Bank bada narażenie na ryzyko płynności w sytuacji skrajnej przeprowadzając testy warunków skrajnych, przy założeniu zaistnienia sytuacji nieoczekiwanej i jednocześnie konieczności utrzymania obowiązujących wskaźników na wymaganym poziomie.

TESTY WARUNKÓW SKRAJNYCH RYZYKA PŁYNNOŚCI

Szczegółowe opisy założeń przyjętych do scenariuszy testów warunków skrajnych zawiera *Polityka zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Poniatowej*, dostępna w formie papierowej w Centrali Banku. W ramach pomiaru ryzyka Bank przeprowadza następujące testy warunków skrajnych:

WARIANT WEWNĘTRZNY

Scenariusz nr 1 - dotkliwy wpływ depozytów klientów Banku

Celem testu warunków skrajnych jest wyznaczenie wielkości bufora płynności w części podstawowej.

Scenariusz nr 2 - mniej dotkliwy wpływ depozytów klientów Banku

Celem testu warunków skrajnych jest wyznaczenie wielkości bufora płynności w części uzupełniającej.

Scenariusz 3 – wpływ 20% bazy depozytowej

Celem testu warunków skrajnych jest określenie wpływu testu na obowiązujące w Banku limity ograniczające ryzyko płynności oraz nadzorcze miary płynności.

Scenariusz 4 - wzrost obliża kredytowego o 20%

Celem testu warunków skrajnych jest określenie wpływu testu na obowiązujące w Banku limity ograniczające ryzyko płynności oraz nadzorcze miary płynności

Scenariusz 5 – oszacowanie LCR przy 100% wzroście wpływów oraz braku wpływów od klientów

WARIANT ZEWNĘTRZNY

Scenariusz 1 – 125% wpływ środków przy niemożności uzyskania finansowania zewnętrznego,

Scenariusz 2 – 150% wpływ środków przy niemożności uzyskania finansowania zewnętrznego,

Scenariusz 3 – 175% wpływ środków przy niemożności uzyskania finansowania zewnętrznego,

Scenariusz 4 – 200% wpływ środków przy niemożności uzyskania finansowania zewnętrznego,

Celem testu jest ustalenie maksymalnego okresu obsługi klientów Banku, bez konieczności odmowy wykonywania ich operacji, który to czas pozwala Zarządowi na podjęcie działań stabilizujących sytuację.

WARIANT MIESZANY

Bank w ramach testu szacuje skutki łącznego kryzysu wewnętrznego i zewnętrznego zakładając, że w wyniku ich agregacji następuje utrata depozytu obowiązkowego i obniżenie o jego wartość aktywów płynnych, spłaty kredytów sektora niefinansowego w terminie zapadalności do 1 m-ca na poziomie 70%, Bank uruchamia środki z wykupu bonów pieniężnych,

TESTY WARUNKÓW SKRAJNYCH ODWRÓCONE

Horyzont czasowy do 1 m-ca

Scenariusz 1

Bank bada o ile może zwiększyć wolumen depozytów niefinansowych, aby wskaźnik LCR nie obniżył się poniżej 100%.

Scenariusz 2

Bank bada jaki musi utrzymać poziom aktywów płynnych, aby wskaźnik LCR nie obniżył się poniżej 100%. Test wskaże również ilość środków możliwych do zaangażowania w akcję kredytową.

Na podstawie testów przeprowadzonych w roku 2024 uznaje się, że ryzyko płynności utrzymuje się na akceptowalnym poziomie i nie ma podstaw do podjęcia działań naprawczych. Bank posiada nadpłynność. Profil płynnościowy Banku jest dostosowany do przyjętej tolerancji ryzyka płynności. Przyjęte założenia scenariuszowe wykazały niską wrażliwość Banku na warunki skrajne w zakresie płynności.

PLANY AWARYJNE W ZAKRESIE RYZYKA PŁYNNOŚCI

Plany awaryjne są zintegrowane z ciągłym procesem analizy ryzyka płynności i finansowania Banku, założeniami oraz rezultatami testów warunków skrajnych. Plany awaryjne podlegają przeglądowi i aktualizacji co najmniej raz w roku, a w przypadku zmian warunków rynkowych lub skali prowadzonej działalności z większą częstotliwością. Przegląd planów awaryjnych w 2024 r. wykazały, że struktura organizacyjna, wykwalifikowana kadra, system zastępstw, ustalony obieg informacji oraz współpraca pomiędzy komórkami organizacyjnymi pozwalają sprawnie i skutecznie przeprowadzać działania zgodnie z przyjętymi planami awaryjnymi. Bank jest w stanie podjąć niezwłoczne działania w różnorodnych sytuacjach awaryjnych. Plany są adekwatne do charakteru, rozmiaru i skali działalności Banku oraz profilu ryzyka. Plany nie wymagają zmian.

INFORMACJE JAKOŚCIOWE I ILOŚCIOWE NA TEMAT RYZYKA STOPY PROCENTOWEJ W KSIĘDZE BANKOWEJ

W odniesieniu do ryzyka stopy procentowej Bank ustala cele strategiczne, zawarte w Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, poprzez ustalenie poziomu tolerancji na ryzyko

zgodnej z założonym apetytem na ryzyko, wyrażonym poprzez wskaźniki apetytu na ryzyko. Realizacja celów strategicznych ma na celu:

1. optymalizację wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
2. ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych.

W ramach procesu zarządzania ryzykiem stopy procentowej Bank podejmuje następujące działania:

1. prowadzi bieżący monitoring kształtowania się najważniejszych rynkowych stóp procentowych na rynku lokalnym;
2. dokonuje analiz prognoz w zakresie możliwych wariantów zachowania się rynkowych stóp procentowych w przyszłości;
3. analizuje kształtowanie się oprocentowania poszczególnych, własnych produktów bankowych na tle stóp rynkowych oraz porównywalnej oferty konkurencyjnych banków;
4. zarządza poszczególnymi grupami aktywów i pasywów w taki sposób, aby zapewnić realizację optymalnej, w danych warunkach, wysokości marży odsetkowej Banku.

Zarząd Banku otrzymuje sprawozdania zawierające niezbędne informacje odnośnie ryzyka stopy procentowej w okresach miesięcznych, natomiast Rada Nadzorcza Banku informacje z analizy marży oraz jej wpływu na wynik finansowy otrzymuje na każdym posiedzeniu a analiza luki stopy procentowej i wpływ zmian stóp procentowych na wynik finansowy Banku przedstawiana jest Radzie Nadzorczej w okresach półrocznych. W przypadku wzrostu poziomu ryzyka raporty mogą być opracowywane częściej.

Na dzień 31.12.2024r. aktywa oprocentowane wynosiły 440 201 tys. zł. i stanowiły 96,73% sumy bilansowej, natomiast pasywa oprocentowane wynosiły 384 754 tys. zł. i stanowiły 84,55% sumy bilansowej. Nadwyżka aktywów nad pasywami oprocentowanymi wynosi 55 447 tys. zł. , co daje wskaźnik relacji aktywów do pasywów na poziomie 114,4%.

W wyniku analizy stwierdzono, że na dzień 31.12.2024 r. poziom ryzyka stopy procentowej obejmujący ryzyko bazowe i przeszacowania łącznie jest umiarkowany. Na zmianę wyniku odsetkowego Banku większy wpływ ma ryzyko przeszacowania. Żaden z limitów ograniczających poziom ryzyka stopy procentowej nie został przekroczony.

POLITYKA WYNAGRADZANIA

Bank wprowadził Politykę wynagradzania w Banku Spółdzielczym w Poniatowej, która określa zasady ustalania i wypłaty zmiennych składników wynagrodzeń pracowników oraz osób których działalność zawodowa ma istotny wpływ na jego profil ryzyka. Zasady ustalania, przyznawania i wypłacania

zmiennych składników wynagrodzeń określonych w Polityce podlegają zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą.

Bank przeprowadza co najmniej raz w roku weryfikację stanowisk, występujących w Banku oraz określa krąg pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na jego profil ryzyka.

Kryterium identyfikacji kluczowych funkcji jest spełnianie przez pracownika pełniącego dane stanowisko zapisów Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) nr 2021/923 z dnia 25 marca 2021 r. w zakresie kryteriów jakościowych lub ilościowych.

Do stanowisk istotnych o których mowa w § 24 Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej oraz w Rozporządzeniu 2021/923 Delegowanej Komisji (UE) w Banku zalicza się:

1. Członków Rady Nadzorczej.
2. Członków Zarządu.

Z uwagi na fakt, że Bank nie udziela kredytów przekraczających 5 mln EUR oraz Bank nie posiada jednostek istotnych w rozumieniu Rozporządzenia 575/2013 PE, do stanowisk istotnych nie zalicza się innych stanowisk.

Wynagrodzenie całkowite pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku składa się z wynagrodzenia stałego oraz wynagrodzenia zmiennego rozumianego jako premia uznaniowa. Premia może być przyznawana na podstawie pozytywnej oceny realizacji zadań wyznaczonych pracownikowi w danym okresie. Oceny efektów pracy członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza.

Wysokość wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej ustala Zgromadzenie Przedstawicieli. Wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego dla członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza, natomiast dla pracowników ustala Zarząd Banku.

Łączna kwota wypłaconych zmiennych składników wynagradzania osobom zajmującym stanowiska istotne w Banku za dany rok nie może spowodować obniżenia wyniku finansowego do poziomu, który nie zapewni realnego przyrostu funduszy własnych Banku oraz budowy bezpiecznej bazy kapitałowej.

Wysokość zmiennych składników wynagradzania nie może być wyższa niż 100% wynagrodzenia zasadniczego osób zajmujących stanowiska istotne, a wynagrodzenie zasadnicze powinno mieć taką wysokość, aby Bank mógł prowadzić elastyczną politykę wynagrodzeń w zakresie zmiennych składników. Oceny efektów pracy członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza w terminie oceny wykonania Strategii działania w oparciu o kryterium ilościowe oraz jakościowe.

Ocena efektów pracy obejmuje następujące wskaźniki Banku osiągnięte w ostatnich trzech latach (kryterium ilościowe) w odniesieniu do założeń Strategii działania: - zysk netto; - zwrot z kapitału

własnego (ROE); - jakość portfela kredytowego; - współczynnik kapitałowy; - wskaźnik płynności LCR; - wskaźnik orezerwowania portfela kredytowego.

Ocenie podlega stopień wykonania ww. wskaźników w odniesieniu do Strategii działania Banku w poszczególnych latach podlegających ocenie. Zmienne składniki są przyznawane w przypadku, gdy w każdym z ostatnich trzech lat plan w zakresie wskaźników był zrealizowany co najmniej w 80%.

Kryteria jakościowe oceny członków Zarządu przy przyznawaniu zmiennych składników wynagradzania to:

1. uzyskane absolutorium w okresie oceny;
2. pozytywna ocena rękojmi należytego wykonania obowiązków, zgodnie z art. 22aa ustawy Prawo bankowe;
3. ogólna dobra ocena przez Radę Nadzorczą realizacji zadań zawartych w planie ekonomiczno-finansowym w okresach objętych oceną.

UJAWNIE NIE INFORMACJI NA PODSTAWIE REKOMENDACJI Z KNF

Zgodnie z Rekomendacją Z Komisji Nadzoru Finansowego ujawnianiu podlegają informacje odnośnie określonego w zasadach wynagradzania w banku, maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników banku w okresie rocznym oraz informacje, o których mowa w rekomendacji 13.6 w zakresie przyjętej w Banku polityki zarządzania konfliktami interesów.

MAKSYMALNY STOSUNEK ŚREDNIEGO CAŁKOWITEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO CZŁONKÓW ZARZĄDU W OKRESIE ROCZNYM DO ŚREDNIEGO CAŁKOWITEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO POZOSTAŁYCH PRACOWNIKÓW BANKU W OKRESIE ROCZNYM

Co najmniej raz w roku Rada Nadzorcza Banku weryfikuje i ustala na kolejny rok kalendarzowy maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym.

Propozycję wysokości wskaźnika przygotowuje Zarząd w oparciu o analizę planowanych kosztów na kolejny rok kalendarzowy.

Na podstawie ww. analizy ustala się wysokość ww. wskaźnika na poziomie 400 %.

ZARZĄDZANIE KONFLIKTEM INTERESÓW

Polityka przeciwdziałania i zarządzania konfliktem interesów w Banku Spółdzielczym w Poniatowej określa zasady identyfikacji, oceny i zarządzania konfliktem interesów. Bank dokłada wszelkich starań,

aby w przypadkach powstania konfliktu interesów nie doszło do naruszenia interesów klienta. Bank z dochowaniem najwyższej staranności, podejmuje wszelkie możliwe kroki w celu zapobiegania negatywnym skutkom zaistniałego konfliktu interesów. Konflikt interesów wygasa, jeżeli ustaną okoliczności go powodujące.

Ogólnym celem Polityki przeciwdziałania i zarządzania konfliktem interesów w Banku Spółdzielczym w Poniatowej jest zapewnienie, że Bank identyfikuje, zapobiega, zarządza i monitoruje sytuacje, które mogą prowadzić do konfliktu interesów. Kluczowe cele szczegółowe Polityki to:

1. identyfikacja potencjalnych konfliktów interesów;
2. ochrona interesów klientów;
3. zapobieganie konfliktom interesów;
4. promowanie uczciwości i przejrzystości;
5. ochrona reputacji Banku;
6. zgodność z przepisami prawa i regulacjami;
7. zarządzanie istniejącymi konfliktami interesów;
8. wzmacnianie mechanizmów nadzoru i kontroli.

Konflikt interesów może powstać w szczególności w relacjach pomiędzy:

1. Bankiem bądź pracownikiem Banku a klientem Banku lub grupą klientów – w sytuacji gdy interes Banku bądź interes własny pracownika Banku może wpływać na podejmowanie działań zgodnych z najlepiej pojętym interesem klienta;
2. Bankiem a Członkiem organu bądź pracownikiem – w sytuacji, gdy interes własny Członka organu Banku bądź interes własny pracownika może wpływać na bezstronne i obiektywne wykonywanie obowiązków służbowych wobec Banku;
3. Bankiem a jego członkiem – w sytuacji, gdy działanie zgodnie z interesem Banku może skutkować naruszeniem interesu członka;
4. Bankiem a podmiotem zewnętrznym, z którym Bank ma zamiar zawrzeć umowę outsourcingu, umowę o świadczenie usług, umowę dostawy towaru – w sytuacji, gdy działanie zgodnie z interesem Banku może skutkować naruszeniem interesu podmiotu, z którym Bank ma zamiar zawrzeć umowę.

Do obszarów działania Banku najbardziej narażonych na ryzyko wystąpienia konfliktu interesów należy zaliczyć w szczególności:

1. podejmowanie decyzji kredytowych, monitorowanie transakcji kredytowych;
2. polityka kadrowa, powiązania personalne;
3. postępowanie przetargowe, outsourcing;
4. rozpatrywanie reklamacji;

INFORMACJE O SPEŁNIANIU PRZEZ CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ I ZARZĄDU WYMOGÓW OKREŚLONYCH W ART.22 AA USTAWY PRAWO BANKOWE

Członkowie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku są objęci oceną w zakresie wiedzy, umiejętności i doświadczenia, odpowiedniego do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków, a także rękojmi należytego wykonywania tych obowiązków dokonywaną odpowiednio przez Zebranie Przedstawicieli w zakresie oceny członków Rady Nadzorczej Banku oraz Radę Nadzorczą Banku w zakresie członków Zarządu Banku. Ocena ma charakter uprzedni przed powołaniem oraz następczy w trakcie pełnienia funkcji.

Wszyscy członkowie Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej Banku zgodnie z dokonaną oceną spełniają wymagania art. 22aa ustawy Prawo bankowe.

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W PONIATOWEJ

Zarząd Banku Spółdzielczego w Poniatowej oświadcza, że:

1. *według jego najlepszej, niniejszy Raport został przygotowany zgodnie ze sformalizowanymi procedurami obowiązującymi w Banku, służącymi zapewnieniu zgodności z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji wynikającymi z Części Ósmej Rozporządzenia CRR,*
2. *według jego najlepszej wiedzy, adekwatność przyjętych w Banku rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykiem daje pewność, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest odpowiedni z punktu widzenia profilu ryzyka i strategii Banku,*
3. *zatwierdza niniejszy Raport, zawierający kluczowe wskaźniki i dane liczbowe zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz procesu zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym interakcji między profilem ryzyka Banku, a tolerancją na ryzyko.*

Zarząd Banku Spółdzielczego w Poniatowej

Prezes Zarządu

Anna Czarnecka

Anna Czarnecka
Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Waldemar Kramek

Waldemar Kramek
Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Paweł Mirosław

Paweł Mirosław
Wiceprezes Zarządu

5. prowadzenie dodatkowej działalności zawodowej przez Członków organów Banku oraz pracowników Banku.

Bank stosuje w szczególności następujące środki i procedury służące zapobieganiu konfliktowi interesów i minimalizowaniu negatywnych skutków jego występowania:

1. zapewnienie odpowiedniości Członków Zarządu Banku, Zarządu Banku jako organu kolegialnego oraz pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku;
2. zapewnienie przekazywania przez Członków organów Banku informacji w zakresie prowadzonej działalności zawodowej i pozazawodowej;
3. zapewnienie anonimowych kanałów przekazywania informacji o naruszeniach oraz szkolenia dla pracowników m.in. z zakresu zasad przeciwdziałania i zarządzania konfliktem interesów;
4. działanie zgodnie z najlepiej pojętym interesem klientów Banku z uwzględnieniem interesu Banku;
5. równoważenie celów ilościowych celami jakościowymi w przypadku pracowników zaangażowanych w świadczenie usług klientom;
6. określenie trybu postępowania przy zawieraniu transakcji kredytowych z udziałowcami Banku oraz osobami zatrudnionymi w Banku, a także zawieranie transakcji kredytowych z Członkami Zarządu albo Rady Nadzorczej Banku, osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku;
7. niestosowanie korzystniejszych warunków, w szczególności korzystniejszych stóp oprocentowania, niż stosowane przez Bank dla danego rodzaju umowy przy prowadzeniu rachunków bankowych oraz przy udzielaniu kredytów;
8. zapobieganie dokonywaniu przez pracowników Banku transakcji własnych związanych z wykorzystaniem informacji poufnych oraz informacji stanowiących tajemnicę bankową;
9. zakaz nadużywania przez pracowników uprawnień wynikających z zajmowanego stanowiska lub realizowanych zadań poprzez wydawanie poleceń służbowych bądź podejmowanie działań niezgodnych z regulacjami wewnętrznymi Banku oraz powszechnie obowiązującymi przepisami prawa;
10. zapewnienie struktury organizacyjnej Banku, której celem jest rozdzielenie funkcji kontrolnych i funkcji operacyjnych;
11. zapewnienie przez Dyrektorów/Kierowników takiego podziału kompetencji i organizacji pracy w nadzorowanych jednostkach / komórkach organizacyjnych, który ma na celu przeciwdziałanie konfliktom interesów oraz wskazywanie pracownikom nadzorowanych jednostek / komórek organizacyjnych właściwego sposobu postępowania w przypadku możliwości lub powstania konfliktu interesów.